

Sygn. akt I C 139/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Kołakowska

Protokolant Przemysław Piotrowski

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2019 roku w Zambrowie na rozprawie

sprawy z powództwa B. L.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. oddała powództwo.

II. zasądza od powoda B. L. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika.

Sygn. akt I C 139/119 upr

UZASADNIENIE

Powód B. L. wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 1807,50 złotych wraz z odsetkami oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazano, iż powód zawarł z pozwanym w dniu 6.05.2003r. umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Umowa uległa rozwiązaniu 11.04.2018r. Powód w okresie umownym wpłacił łącznie 21738,12 zł, w dniu rozwiązania umowy wartość rachunku wynosiła 13008,53zł, która została wypłacona. Dodatkowo powód wpłacił łącznie 1807,50 zł opłaty alokacyjnej, której zwrotu dotyczy pozew. Zdaniem powoda, paragraf 16 OWU stanowi klauzulę niedozwoloną i spełnienie świadczenia na tej podstawie podlega zwrotowi.

W dniu 30.05.2019 r. wydano nakaz zapłaty, zasądzając kwotę zgodnie z roszczeniem pozwu.

W sprzeczności Towarzystwo (...) wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów. W ocenie pozwanego wpłacił on 100% wartości polisy, zgodnie z postanowieniami umowy i OWU. Zdaniem pozwanego żądana kwota stanowi część składki, która została przeznaczona na udzielenie powodowi ochrony ubezpieczeniowej. Ponadto podniósł, że powód zapoznał się z OWU, co poświadczył swym podpisem. Z rodzaju umowy zawartej z powodem wynika, że opłaca składki - jedną związaną z udzieleniem ochrony ubezpieczeniowej oraz podlegającą alokacji na wskazany fundusz kapitałowy. Pozwany dostarczył powodowi przed zawarciem umowy dokumentację związaną z oferowanym produktem i w sposób należyty poinformował o kosztach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Pomiędzy powodem a pozwanym w dniu 6.05.2003r. na wniosek powoda z dn. 26.04.2003r. została zawarta umowa ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Zostało to potwierdzone polisą nr (...) (k.11).

Pomiędzy stronami nie było spornym zawarcie umowy ani czas jej trwania.

Na wstępie należy wskazać, że umowa stron nie była typową umową ubezpieczenia na życie, której podstawowe elementy są określone w art. 829 i 805 par. 2 pkt 2 kc. Strony łączyła umowa ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy został zdefiniowany w art. 3 ust. 1 pkt 50 ustawy z dn. 11.09.2015r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jako wydzielony fundusz aktywów stanowiący rezerwę tworzoną ze składek ubezpieczeniowych, inwestowany w sposób określony w umowie ubezpieczenia. Przepisy KC o umowie ubezpieczenia nie wspominają, a tym bardziej nie regulują ubezpieczeń, w których świadczenia ubezpieczyciela pełnią nie tylko funkcję ochronną, lecz także inwestycyjną lub oszczędnościową. Takie ubezpieczenia wyróżnia zaś i reguluje ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Dział I grupa 3 załącznika do ustawy obejmuje bowiem "ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe". Ponadto, w ramach działu I grupy 1 ubezpieczyciele oferować mogą ubezpieczenia, w których "świadczenie zakładu ubezpieczeń z tytułu dożycia jest równe składce ubezpieczeniowej powiększonej o określony w umowie ubezpieczenia wskaźnik". Treść takich umów ubezpieczenia wykracza poza definicję zawartą w art. 805 KC, obejmując również element inwestycyjny lub oszczędnościowy (tak Komentarz do KC, pod red. Gutowskiego, 2019r.). Zatem powód zgodnie z zawartą z pozwanym umową, dokonując wpłat na poczet składki, faktycznie przekazywał część tej kwoty na poczet ubezpieczenia na życie a część na fundusz. Przed zawarciem umowy powód wypełnił zawartą we wniosku ankietę (k.9-10). Integralną częścią umowy stron były OWU (k.31-62). Paragraf 16 OWU wskazywał na zasady alokacji składek na rachunek jednostek funduszu, odpowiednio do okresu trwania umowy oraz na opłaty. W paragrafie 21 OWU zapisano wartość odstąpienia determinowaną okresem faktycznego trwania umowy. W sprawie umowa łącząca strony trwała ponad trzy lata, zatem powód miał prawo do otrzymania wartości odstąpienia odpowiadającej wartości składek na wpłacanych na rachunek jednostek funduszy. Powód kwestionował zapisy umowy, podnosząc abuzywność postanowień dotyczących kosztów przypadających na ubezpieczonego, związanych z działalnością pozwanego. Należy wskazać, że umowa stron została zawarta na wniosek powoda, po rozmowie z agentem pozwanego. Powód był informowany o postanowieniach umowy. Zdaniem Sądu w sprawie nie zachodzi abuzywność postanowień umownych, przewidujących pozyskiwanie środków związanych z prowadzeniem działalności także ze składek ubezpieczonych. Działalność gospodarcza pozwanego polega bowiem na ponoszeniu ryzyka przez pozwanego, związanego z wystąpieniem zdarzenia określonego w umowie i związanym z tym obowiązkiem wypłaty świadczenia, nawet jeżeli składki nie pokryją wysokości takiej wypłaty. Przedsiębiorstwo prowadzące działalność ubezpieczeniową, jak każda działalność gospodarcza jest nastawiona na zysk. W tym przypadku zysk ten wynika z uzyskiwania części wpłacanych składek, które nie musiały pokryć wypłaty za zdarzenie objęte ubezpieczeniem. To wskazuje na istnienie w sprawie równowagi kontraktowej stron umowy. Powód zdawał sobie sprawę ze specyfiki umowy, którą zawiera (element inwestycyjny obok ubezpieczenia na życie), czemu nie zaprzeczał, składając wyjaśnienia przed Sądem (k. 97). Tu jednocześnie należy wskazać że, co sam twierdził, spodziewał się zysków z tytułu inwestycji, które jednak nie miały miejsca. Naruszenie interesów powinno mieć – zgodnie z brzmieniem art. 385¹ § 1 KC – charakter rażący. Chodzi tu zatem o sytuację, gdy postanowienie umowne w sposób znaczący odbiega od uczciwego sposobu ukształtowania praw i obowiązków stron umowy. Rażące naruszenie interesów to naruszenie o charakterze wyraźnym, bezspornym, oczywistym (tak Komentarz do KC pod red. Gutowskiego, 2019r.). W sprawie nie można mówić o rażącym naruszeniu interesów powoda – konsumenta, mógł on się liczyć zarówno z zyskiem inwestycyjnym ale też z brakiem takiego zysku, nie mógł mieć też wątpliwości co do zasad rządzących gospodarką rynkową, gdzie przedsiębiorstwa w tym ubezpieczeniowe są nastawione na zyski. Nie ulegało wątpliwości w sprawie, że pozwany wypłacił powodowi sumę odstąpienia w zakresie jak wynikający z umowy.

Wobec takiego stanu rzeczy powództwo należało oddalić.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu strony przegrywającej. Z uwagi na to, że powód proces w całości przegrał, został obciążony kosztami procesu. Na rzecz pozwanego zasądzono zwrot kosztów zastępstwa procesowego wyliczonych według § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5.11.2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.